

Jūratė Grabytė: Dievo gailestingumas Šventajame Rašte

Dievo meilė ir Jo gailestingumas nėra nauji apreiškimai žmonijai - apie tai kalbama kone kiekviename Šventojo Rašto puslapyje. Pasaulio sukūrimas ir Jo globa, kurią vadiname Dievo Apvaizda, o ypač Dievo Sūnaus įsikūnijimas, žmonijos atpirkimas ir jos išganymas yra vientisas Dievo meilės ir gailestingumo pasireiškimas: nuo pat gimimo esate mano našta, išlaikiau jus nuo pat vaikystės. Liksiu vis tas pats, kai jūs pasensite, kai jūs pražilsite, nešiosiu ir tada. Aš - tas, kuris nešiojau, aš - tas, kuris nešios, aš - tas, kuris jus neš ir išgelbės (Iz 46, 3-4).

Nė viena Dievo asmeninė savybė žmogui niekada nebuvo tokia svarbi kaip Jo gailestingumas: Viešpats yra gailestingas ir mylintis, lėtas supykti ir kupinas ištikimos meilės (Ps 103, 8); geras kiekvienam yra Viešpats ir gailestingas visiems savo kūriniais (Ps 145, 9); užjaučiąs ir gailestingas yra Viešpats, jis atleidžia nuodėmes, jis padeda nelaimėje (Sir 2, 11).

Ir primindamas Izraelio pasirinkimą Šventasis Raštas aiškina, jog tai ne dėl to, kad būtumėte buvę gausesni už bet kokią kitą tautą, Viešpats pamilo jus ir išsirinko (Ist 7, 7). Išrinktajai tautai savo gerumą ir gailestingumą Dievas rodo ją išvaduodamas iš Egipto vergovės ir globodamas kelionėje į pažadėtąją žemę: vergijoje mūsų Dievas nepaliko mūsų, bet parodė mums savo ištikimą meilę (Ezd 9, 9). Jis pasigaili net tų, kurie nuo Jo nusigręžė ir garbino aukso veršį, nes Jo gailestingumas yra beribis: kas gali išmatuoti jo didingą galybę ir nupasakoti jo gailestingumo darbus? (Sir 18, 5); Viešpats yra kantrus su žmonėmis ir apipila juos savo gailestingumu (Sir 18, 11); jo gailestingumas yra akivaizdus visai kūrinijai (Sir 16, 16).

Dievo gailestingumas yra kur kas didesnis už Jo teisingumą: jo įniršis tetrunka akimirka, o jo gerumas tęsiasi visą gyvenimą (Ps 30, 6); garbinkite jį ir dėkokite, nes jo gailestingumas tveria per am žius (Dan 3, 90); Viešpatie, tavo gerumas siekia dangų (Ps 36, 6). Dėl to atgailaujantys ypač gali tikėtis Dievo gailestingumo: esu maloningas Dievas, lėtas pykti, kupinas gerumo ir ištikimybės, lydintis gerumu lig tūkstantosios kartos, atleidžiantis kaltę, nusižengimą ir nuodėmę (Iš 34, 6-7); koks didelis yra Viešpaties gailestingumas, atladumas pas jį grįžtantiems (Sir 17, 29); pulkime į rankas Viešpačiui, bet ne mirtingiesiems, nes tolygus jo didybei yra jo gailestingumas ir tolygūs jo vardui jo darbai (Sir 2, 18); Viešpaties gailestingumas - visiems žmonėms (Sir 18, 13).

Dievas žino, kad žmogus yra silpnas ir jam reikia Kūrėjo pagalbos: kaip tėvas gailisi savo vaikų, taip Viešpats gailisi jo pagarbiai bijančių (Ps 103, 13); jų labai atsimindavo savo sandorą ir pasigailėdavo iš savo gerumo (Ps 106, 45). Tad į savo Tėvą mes ir nebijome kreiptis: pasigailėk manęs, Dieve, iš savo gerumo, iš begalinio savo gailestingumo (Ps 51, 3); Viešpatie, neužmiršk savo gailestingumo ir ištikimos meilės, - jie seni kaip laikas (Ps 25, 6); neatsakyk man savo gailestingumo, - tavo meilė ir tavo tiesa mane visad tesaugo! (Ps 40, 12).

Šventajame Rašte Dievas nurodo, kad pats žmogus turi siekti Dievo gailestingumo: ieškosi ten Viešpaties, savo Dievo, ir jį rasi, jei ieškosi visa širdimi ir visa siela. [...] Kadangi Viešpats, tavo Dievas, yra gailestingas Dievas, jis tavęs nepa liks (Ist 4, 29-30); tad kantriai laukdami jo išgelbėjimo šaukimės jo pagalbos (Jdt 8, 17), o Dievas gailestingas tiems, kurie nusilenkia jo drausmei ir uoliai vykdo jo įsakus (Sir 18, 14).

Naujajame Testamente tiesiogiai apie Dievo gailestingumą kalbama mažiau, nes čia pasakojama apie didžiausią Jo gailestingumo apsireiškimą - Dievo tapimą žmogumi. Kristus - tikras Dievas ir tikras Žmogus - gailisi ir užjaučia vargstančius ir kenčiančius: ateikite pas mane visi, kurie alkstate ir esate prislėgti, aš jus atgaivinsiu (Mt 11, 28); matydamas minias, jis gailėjosi žmonių, nes jie buvo suvargę ir apleisti lyg avys be piemens (Mt 9, 36). Kai išlipo į krantą ir pamatė daugybę žmonių, Jėzui pagailo jų, ir jis išgydė jų ligonius (Mt 14, 14). Jono mokiniams Jis paliepė: Keliaukite ir apsakykite Jonui, ką esate matę ir girdėję: aklieji praregi, raišiejai vaikščioja, raupsuotieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliama, vargdieniams skelbiama geroji naujiena (Lk 7, 22).

Jėzus guodžia nuliūdusius ir jų pasigaili: prikelia viengimį našlės sūnų, užjaučia ligonius, pats juos gydo ir apaštalams suteikia šią galią: gydykite ligonius, prikalkite mirusius, apvalykite raupsuotuosius, išvarinėkite demonus. Dovanai gavote, dovanai ir duokite! (Mt 10, 8). Ypač Jėzus gailestingas atgailaujantiems nusidėjėliams: aš atėjau ne teisųjų šaukti, o nusidėjėlių (M/c 2, 17). Įvairiais palyginimais, pvz., apie gerąjį ganytoją (Jn 10, 1-18), prarastą avį (Lk 15, 3-6), gailestingąjį samarietį (Lk 10, 30-37), prarastą drachmą (LA: 15, 8-10) ir kitais, Jis aiškina, kad žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti tų, kurie buvo žuvę (LA: 19, 10). Na, o kalbėdamas apie sūnų palaidūną Jėzus kiekvienam parodo kelią į visada mūsų laukiančio gailestingąjo Tėvo glėbį (Lk 15, 11-32).

Tad visą Šventąjį Raštą galime skaityti kaip Dievo gailestingumo ir Jo meilės žmonėms istoriją, kuri niekuomet nesibaigs...

Sudarė Jūratė GRABYTĖ